

Aleg 872

Sprawozdanie

Komisji budżetowej o przedłożeniu Wydziału krajowego o poborze krajowych opłat szynkarskich i zwiększonej opłaty od piwa.

Wysoki Sejmie!

Z dniem 1. stycznia 1911 r. gaśnie prawo propinacyi, a wchodzi w życie ustawa krajowa z 20. grudnia 1905 r., zaprowadzająca krajowe opłaty szynkarskie i podwyższająca w całym kraju z wyjątkiem miast Lwowa i Krakowa, opłatę od piwa z 1 K 70 h na 8 K od hektolitra. Zgodnie z art. 1. wyżej wymienionej ustawy wydało c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym rozporządzenie wykonawcze z dnia 14. września b. r. a dotyczące poboru opłat szynkarskich, obowiązujące od 15. września b. r.

Ustawa ta i oparte na niej rozporządzenie porucza liczne czynności c. k. Starostom, co spowodowało c. k. Namiestnictwo do zwrócenia uwagi Wydziału krajowego, że Starostwa bez pomnożenia sił nie mogłyby w pierwszych latach, badania gruntownie szybko i w czasie właściwym przeprowadzić, na czem cierpiałby fundusz krajowy, zatem pomnożenie tych sił jest konieczne. C. k. Ministerstwo spraw wewnętrznych uznało tę konieczność, oświadczyło jednak stanowczo, że koszt tego pomnożenia sił mających służyć celom niepaństwowym, nie może ponosić Skarb państwa lecz fundusz krajowy, który wyłącznie z tego korzyść odniesie.

Wydział krajowy po przeprowadzonych rokowaniach, nie chcąc fundusz krajowy na straty narażać, zgodził się przez dwa lata pokrywać z funduszu krajowego płace 26 komisarzy powiatowych, których c. k. Namiestnictwo wyłącznie do sprawowania w 80 powiatach politycznych czynności wynikających w wyżej wymienionej ustawy extra statum zamianuje.

Prawdopodobnie już po dwu latach po ułożeniu się i utarciu tych czynności c. k. Starostwa będą je mogły bez pomocy przydzielonych c. k. komisarzy należycie wykonywać, i ci w miarę wakansu wejdą w etat i wówczas odpadnie wydatek na ich płace.

Komisya budżetowa uznaje powody, które skłoniły Wydział krajowy do zawarcia powyższej umowy z c. k. Rządem za uzasadnione i zamierza też zgodnie z Wydziałem krajowym, wstawić do rubryki XV. budżetu odpowiednią kwotę na pokrycie plac 26 c. k. komisarzy a to wyłącznie plac, ponieważ c. k. Rząd zobowiązał się pokrywać ze Skarbu państwa kosztą podróży i dyet.

Zgadzaając się na pokrycie plac z funduszu krajowego, nie podzielamy jednak zapatrywania c. k. Ministerstwa spraw wewn., że fundusz krajowy obowiązany jest ponosić kosztą pomnożenia sił przy Starostwach potrzebnych do należytego spełniania czynności, jakie ustawa wyżej wymieniona na Starostwa nakłada. Nie podzielamy

tego zapatrywania, bo c. k. Rząd centralny nie zastrzegł sobie tego obowiązku kraju w rokowaniach przed uchwaleniem tej ustawy, ani też w ustawie, którą do sankcyi Najwyższej przedłożył, a tem samem wziął na siebie obowiązek spełniania należytego czynności z ustawy wynikających przez Starostwa, a zatem i pomnożenia sił etatowych, bez których ustawa niemogłaby być należyte wykonaną.

Wydział krajowy ma pobierać na rzecz funduszu krajowego, we wszystkich miejscowościach, gdzie będą szynki, z wyjątkiem miast Lwowa i Krakowa, opłaty szynkarskie w własnej administracyi i w tym celu postanowił utworzyć biuro poboru opłaty szynkarskiej i od piwa, a wcielić do niego istniejące biuro poboru opłaty od piwa.

Biuro to podlegać będzie szefowi Departamentu II. Wydziału krajowego i składać się z 2 urzędników koncepcyjnych i 2 urzędników rachunkowych, nadto z dotychczasowych sił pomocniczych rachunkowych i manipulacyjnych biura piwnego i nowozaangażowanych.

Na posady urzędników koncepcyjnych i rachunkowych zamierza Wydział krajowy powołać urzędników krajowych. Opróżnione z tego powodu posady nie zamierza Wydział krajowy obsadzić stale, ze względu, że to przydzielenie jest czasowe, najwyżej na lat 10, — przeto uprasza tylko o upoważnienie do obsadzenia tych posad extra statum w razie przydzielenia urzędników do biura opłat szynkarskich. Żądanie to zdaniem Komisyi budżetowej jest zupełnie uzasadnione, — zatem pod II. przedkłada odpowiedni wniosek.

Wydatki połączone z wykonywaniem ustawy o pborze opłat szynkarskich i od piwa prelinujemy zgodnie z Wydziałem krajowym na 260.448 K, a mianowicie wydatek na personal biura opłat na 82.448 K, wydatki rzeczowe w rubryce XV. na 49.000 K. Dalej na płace 26 komisarzy powiatowych 100.000 K, koszta Komisyi powiatowych i apelacyjnej na 29.000 K.

Wydatki poboru od piwa wynosiły dotąd rocznie około 41.000 K.

Dochody z opłat szynkarskich i od piwa prelinujemy zgodnie z Wydziałem krajowym na 15,400.000 K, a to z opłat szynkarskich na 7,000.000 K — bo mniej na podstawie odnośnej ustawy przynieść nie mogą, — a nie mamy podstawy do ocenienia, że więcej przyniosą. Dochód z podwyższonej opłaty od piwa prelinujemy na 8,400.000 K.

Szczegółowe uzasadnienie wydatków i dochodów zamieszczamy w sprawozdaniu Komisyi budżetowej o rubryce XV. budżetu.

Wydatki na administrację pborów opłat szynkarskich i od piwa wynoszą około 1.7% dochodów z tych źródeł.

Na podstawie powyższego sprawozdania Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o pborze krajowych opłat szynkarskich i zwiększonej opłaty od piwa, począwszy od dnia 1. stycznia 1911.

II. Sejm upoważnia Wydział krajowy do obsadzenia extra statum posad w oddziale koncepcyjnym i rachunkowym w razie przydzielenia urzędników tych oddziałów do biura poboru opłat szynkarskich.

Przewodniczący:

Piniński.

Sprawozdawca:

Urbański.